Ao. 1855. Zaturdag, No. 18. 10 Februarij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 9 Februarij 1855.

Op heden zijn in ondertrouw opgenomen: Jan Karel Ooijkaas, weduwenaar van Willemina Obeterom.

en

Maria Magdalena Betten.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. F. VAN AMSON.

Eenige afkondiging als zullende dit huwelijk bij anticipatie worden voltrokken.

POLITIE.

Bij de Politie aangifte gedaan zijnde van het vermissen van een *onopgeboeid* **KORJAAL**, gelegen hebbende bezijden de *Poelepantjes brug*, kenbaar aan de daarin ingebeitelde letters **I. V. D. M.** en aan eene scheur aan het vooren achtergedeelte van hetzelve, dewelke door kleine kniën verbonden zijn,— zoo wordt een ieder gewaarschuwd om bedoeld vaartuig niet te koopen, en uitgenoodigd, om, bijaldien dit ter verkoop mogt worden aangeboden, hetzelve aan te houden en daarvan onmiddellijk ten burele der Politie 1ste Afdeeling, gehouden wordende aan den *Waterkant* bij de *Platte brug*, aangifte te doen.

Paramaribo, den 9 Februarij 1855.

Transport.

Den 7 Februarij 1855. A. Salomons, Vendumeester, aan Joseph Levie, van het Huis en Erf aan den *grooten Rijweg*, 1e. buitenwijk No. 10, O. W. La. A No. 9.

Paramaribo, den 7 Februarij 1855.
De waarn. Griffier bij het Geregtshof,
(2282) MARTINI VAN GEFFEN.

Transporten.

Den 8 Februarij 1855. De Exploicteur aan C. A. Wois, van de Plant. *Perou* c. a, en de daaraan behoorende verlatene Plant. *la Nouvelle Esperance*, gelegen aan de rivier *boven Cottica.*

Idem. Eleonora Robles qq bij Antje van van de Lande, aan E. G. Rijnvis, van een bloot Erf, gelegen aan de *nieuwe Keizer straat*, N. W. La. B No. 259 O. W. La. D No 231.

Paramaribo, den 9 Februarij 1855.
De waarn. Griffier bij het Geregtshof,
(2867) MARTINI VAN GEFFEN.

SEQUESTERS,

van de Plantaadje *Kroonenburg*, bieden bij inschrijving aan, de levering van *Diverse* **UITDEELINGS-GOEDEREN** ten behoeve der slavenmagt van gemelde plantaadje.

Gegadigden gelieven de inschrijvings biljetten, vergezeld van monsters der artikelen, van Maandag af tot Vrijdag den 16den Februarij, te bezorgen ten huize van den Mede-Sequester A. Wildeboer, alwaar tevens de opgave der benoodigdheden en de voorwaarde der levering ter inzage liggen.

De minste inschrijving, naar gelang van de kwaliteit der goederen, goedgekeurd zijnde, zal de toewijzing onverwijld geschieden. (2505)

Paramaribo, den 9 Februarij 1855.

Gemengde Berigten.

De beetwortel-suiker in Frankrijk heeft in het oogstjaar 1853—1854 eene aanzienlijke vermindering ondergaan. Het aantal fabrieken is verminderd van 295 op 197 en de hoeveelheid gefabriceerde suiker van 16,700,000 kilos op 6,989,000 kilos. Dit verschijnsel moet daaraan toegeschreven worden, dat het distilleren uit die suiker in den laatsten tijd eene groote uitbreiding erlangd heeft.

De laatste berigten uit Havanna spreken van eene ontdekte zamenzwering te Baracoa, die groote vertakkingen had en, waarin talrijke familien betrokken moeten zijn. De generaal Concha ging echter voort met het nemen van krachtige maatregelen. Eenige Amerikaansche schoeners, aan boord van welke wapenen gevonden werden, waren dientengevolge genoodzaakt in de haven van Baracoa te blijven. De kapitein-generaal Concha bleef echter aan de Spaansche regering voor de rust instaan.

Uit Canton wordt onder dagteekening van 25 October ll. aan de *Times* het volgende geschreven: Sedert den 9den hebben wij tweemaal te vergeefs beproefd de rebellen in het district Tuschan te bedwingen. De magt van laatstgemelden bedraagt niet meer dan 7000 man. Den 20sten vereenigde zich eene keizerlijke flotille van meer dan 50 zwaar gewapende oorlogsbooten met 20,000 man voor Canton, om naar Tuschan te trekken, dat zij hopen ditmaal met goed gevolg te zullen aanvallen. Te Canton zelf blijft alles bij het oude. Het platte land om de stad is in handen der opstandelingen; zij zijn sterk verschanst en bieden het hoofd aan elken aanval. Er vallen bijna dagelijks gevechten voor, waarin zij bijna altijd de overhand behouden. Bij deze schermutselingen zijn gewoonlijk vreemdelingen als toeschouwers tegenwoordig, die zoowel door de mandarijnen als door de soldaten met groote onderscheiding behandeld worden. Bovendien is de bevolking van Canton uitermate beleefd en voorkomend jegens de vreemdelingen geworden, sedert de stad en omstreken het tooneel van den oorlog zijn. Den 24sten was te Canton het berigt ontvangen, dat de rebellen in Singuien (ongeveer 8½ Duitsche mijl van Canton), 13,000 kisten thee aangehouden en voor het grootste gedeelte vernield hadden. Men wilde den overigen voorraad naar Foochow en Shanghai in veiligheid brengen, doch de autoriteiten des lands verzetten zich tegen dezen maatregel en zoodoende zal alles waarschijnlijk bederven. De zeeroovers spoken nog steeds op de rivier en wee den reiziger, die in hunne handen valt. De overheid vermag niets meer tegen dit roofgespuis, dat alle booten aanhoudt en uitplundert. Den 7den viel hun eene naar Californie bestemde bark uit Chili, met eene Fransche dame aan boord, in handen. Slechts de omstandigheid dat het vaartuig geen Engelsch was, redde de bemanning van een gruwelijken dood. Zij bleven intusschen in handen der zeeroovers en werden eerst later met geweld gered. Een Amerikaansch huis rustte namelijk eene expeditie tegen de zeeroovers uit, verbrandde drie hunner steden, en ontnam hun een groot deel van hunnen buit. Sir John Bowring is in het begin der maand van Shanghai naar Peking gereisd. Hij ging aan boord van een Amerikaansch schip derwaarts, hetwelk juist niet zeer geschikt is de Chinezen achting voor Engelands magt in te boezemen.

Volgens het dagblad *the Regitter* is het gerucht verspreid, dat de Engelsche schepen, die provisien noodig hebben of noodzakelijke herstellingen moeten ondergaan, vijf havens van het rijk zouden mogen aandoen. De admiraal zelf is op de meest vriendschappelijke wijze ontvangen. — De Russen zijn in den laatsten tijd drie malen te Nagasaki geweest, doch hebben oogenschijnlijk niets ten hunnen gunste verworven.

De aandacht der Russische regering is thans zeer gevestigd op de regeling en vermeerdering der telegrafische verbinding met de overige Europesche staten. Door de agenten, die zij daar onderhoudt, wordt zij naauwkeurig onderrigt van alles wat daar zoo wel met betrekking tot de finantien en den koophandel, als ten aanzien van de staatkundige en militaire maatregelen plaats grijpt. Onlangs is ook te St. Petersburg een uitvoerig reglement verschenen voor het beheer der in de gansche uitgestrektheid des rijks reeds bestaande of nog te vestigen telegrafische-linien. De opperste leiding over deze is toevertrouwd aan den chef van het departement der wegen en middelen van communicatie. Volgens dit reglement, mogen uit Rusland geene telegrafische depeches afgezonden worden, dan onder speciale controle en met goedkeuring der regering.

Er zal eene medaille geslagen worden voor de soldaten, die in het Oosten dienen, en die aan ieder hunner zal worden uitgereikt. Elk der regimenten, die in de gevechten in de Krim betrokken waren, zullen bovendien een vaandel ontvangen, waarop de namen zullen voorkomen: *Krim, Alma* en *Inkermann.*

Het geregtshof te Munchen heeft onlangs eene bende roovers, die zich aan tallooze moorden en diefstallen had schuldig gemaakt, gevonnist.

Hetgeen deze bandieten onderscheidde, is, dat zij de zeden en gewoonten hadden aangenomen van de roman- en theater-roovers. Zoo bewoonden zij eene ruime onderaardsche woning, die zij in het Schiltbinger woud gegraven hadden, en waarvan de ingang door boomstammen met mos bedekt, gesloten was. Een ruwe trap van twee-en-twintig treden, geleidde naar dit onderaardsche hol, waar steeds lampen brandden. Er waren vijf zalen, waarvan de twee grootste twintig voet lang, negen voet breed en zes voet hoog waren. De wanden en de zoldering waren met ruwe planken gedekt, terwijl de grond van matten voorzien was.

In de keuken was eene vrij groote stookplaats waarvan de schoorsteen uitkwam te midden van eene digte groep boomen, en uit voorzorg stookte men bovendien slechts des nachts. Er bevonden zich ook magazijnen, stallen en wat dies meer zij, tot berging van de goederen en dieren, die de booswichten roofden. Ook was er aan het einde van een langen gang eene soort van slagthuis, waar zij het vee dat zij voor hun onderhoud noodig hadden, afmaakten.

Het hof heeft vijf der beschuldigden ter dood veroordeeld en de overigen tot dwangarbeid of gevangenisstraf.

Redevoering van Kossuth over den tegenwoordigen Oorlog.

De 24ste verjaardag van de Poolsche omwenteling van 1830 werd den 29sten Nov. ll. door eene meeting in St. Martins-Hall gevierd. Sir J. Walmsley nam het voorzitterschap waar. De groote zaal was zoo opgepropt vol, dat honderden er niet binnen konden komen. Een resolutie van P. A. Taylor en de reden van den president en van prof. Newmans, kan men als gewone zaken op eene meeting beschouwen. De belangstelling der toehoorders was uitsluitend gevestigd op de redevoering van Kossuth, die als een meesterstuk van welsprekendheid bewonderd wordt. Om de uitgebreidheid dier rede kunnen hier slechts de hoofdmomenten worden medegedeeld.

De inleiding was gewijd aan de nagedachtenis van lord Dudley Stuart en aan de ongelukkige omwenteling, waarvan de vergadering nu den verjaardag vierde. Daarna ging de redenaar over tot beschouwingen over den tegenwoordigen staatkundigen toestand. Sedert het kanongebulder van Sebastopol duizende smartelijke echo's in de harten der Engelschen heeft doen ontstaan, zoo sprak hij, kon wel iedereen zich zelven de vraag gedaan hebben, of de staatkunde, die dezen oorlog leidt en zoo vele offers eischt, wel noodzakelijk zij. Men vrage het zich zelven af, of de weduwen en weezen der gevallenen, of de Britsche natie die hare dappere dooden beweent, zich kan troosten even als Paulus Emilius, na het verlies zijner beide zonen, met het bewustzijn dat het offer tot welzijn van het dierbaar vaderland strekt. Het is de vraag: of deze oorlog niet op eene andere en betere wijze had kunnen worden gevoerd. Aan velen zal de geest van het opgeofferde Polen voor de oogen oprijzen, als een waarschuwend voorbeeld voor den Britschen staat, als eene vraag van welker oplossing de toekomst van Engeland afhangt. Engeland kan deze vraag niet met stilzwijgen voorbijgaan. En al deed het dit toch, dan zoude het stilzwijgen zelf een antwoord zijn. De Polen verdienen den dank van allen, die naar vrijheid streven, omdat zij sedert 81 jaren in nood, ellende en verbanning, aan de toekomst van hun verbrokkeld vaderland nog niet wanhopen. De overtuiging, dat Hongarije hen trouw ter zijde zal staan en de vrijheid voor beide landen vroeger of later zal herleven, mogé vertroosting aanbrengen. In dezen oorlog zijn slechts twee gevallen mogelijk. Of hij wordt zonder Polen ten einde gebragt; dan zal het slechts een kortstondigen vrede geven en voor Polen geldt het slechts eenige jaren wachtens meer; of de oorlog heeft ten doel Rusland in zijne heerschappij aan te tasten; dan is de medewerking van Polen onontbeerlijk, want Engeland heeft vele kwetsbare plaatsen; Rusland daarentegen slechts eene, en deze eene, waar het doodelijk getroffen kan worden, heet: Polen. Wel is waar, mogen deze vooruitzigten de aanwezenden als gemakkelijk te bereiken, voorkomen, doch daarom juist wil ik voor iets waarschuwen: De Poolsche natie moet op hare hoede zijn. Het kon zoo loopen, dat de staatkunde der kabinetten zich in den nood tot Polen wendde. Wanneer dit echter niet bij tijds eene plaats inneme om zijne positie als onafhankelijken staat te handhaven, als staat die even goed hulp verleent als ontvangt, die deelgenoot aan en niet louter het voorwerp van onderhandelingen is, wanneer Polen dit verzuimt, dan moet het zich voorbereiden op een lot, even als dat, hetwelk haar door het Weener congres van 1816 te beurt viel.

Wat Engeland betreft, zoo moet men bovenal den heldenmoed bewonderen zijner zonen, die met de dappere Franschen aan de Alma en bij Inkermann den dood als helden in de oogen staarden. Doch het schijnt bijna dat hunne slagvelden rijker aan Russen en gevallenen zijn dan aan uitkomsten. Wel is Sebastopol voor Engeland een heilig graf even als Thermopylae eenmaal voor de Grieken was, en een monument moge daar worden opgerigt met de woorden: Wandelaar, verkondig het aan Engeland dat wij gevallen zijn, gehoorzamende aan de wetten van het vaderland. Doch daardoor mag Engeland zich niet in slaap laten wiegen; het mag niet over het hoofd zien, dat de tot nu toe gevoerde oorlogs politiek valsch, werkeloos en zonder gevolgen geweest is. In de Oostzee is zooveel als niets geschied; te vergeefs heeft men de alliantie van Zweden trachten te erlangen, en Koning Oscar heeft aan generaal Baraguay d'Hilliers gezegd hetgeen hij (Kossuth) voor maanden te Glasgow heeft verkondigd, dat Zweden zich niet bereid zal toonen tot eene alliantie vóór dat Polen te wapen is geroepen. Dan eerst ware Bomarsund voor Zweden een welkomsgeschenk geweest. In plaats daarvan, heeft men de Polen ter zijde gesteld, en — Bomarsund in de lucht laten springen. Den Russischen handel wilde Engeland vernietigen en toch heeft het niets gedaan dan die handel in de rigting van Pruissen te verleggen. Oostenrijk wil men zich winnen en tot dat doel zijn millioenen, beginselen, de voorkeur van het leger en het liberale karakter van den oorlog opgeofferd. En toch is Oostenrijk niet gewonnen. Daarentegen heeft men het Turksche leger op zijn zegepralenden togt opgehouden, de goede stemming er van daardoor benadeeld en den geest van het Russische leger weder veel verbeterd. Dit zoude noodlottige gevolgen kunnen na zich slepen, even noodlottig als die, welke in den Hongaarschen oorlog door dergelijke oorzaken werden geboren. Dit alles beschouwd en een blik op de 11000 weduwen en weezen geworpen hebbende, die zich thans reeds tot de barmhartigheid van Engeland wenden, dan kan men wel met volle regt beweren, dat de Engelsche oorlogspolitiek tot nu toe overal valsch, werkeloos, zonder gevolgen en noodlottig geweest is. Hoe belagchelijk is het wanneer de regeringsbladen thans uitroepen:

Niemand heeft den tegenwoordigen toestand kunnen vooruitzien. Wat was er niet voor uit te zien? Merkwaardig was het slechts dat de Czaar niet het dubbele getal troepen en ééne maand vroeger naar Sebastopol gezonden heeft. En dat is slechts te verklaren op twee gronden: omdat hij voor Polen vreesde en omdat hij aan den waanzin van de Krim-expeditie eerst kon gelooven, toen de landing geschied was. De Czaar heeft overigens duidelijk genoeg bewezen, hoeveel beter dan Engeland en Frankrijk hij weet, dat Polen het meest kwetsbare gedeelte van zijn rijk is. Aan de Pruth vergenoegt hij zich de voorwaarts rukkende Turken 80,000 man tegenover te stellen; naar Polen, waar de diepste rust heerscht, zond hij er 300,000. Menigeen moge dit als een maatregel van voorzorg tegen Oostenrijk beschouwen, doch hoe zoude dit mogelijk zijn, daar de Czaar zijn 80,000 man aan de Pruth, zonder ongerustheid aan de genade van Oostenrijk toevertrouwt!

Vervolgens onderwerpt de redenaar de militaire operatien in de Krim aan eene scherpe kritiek; Kossuth schijnt overigens niet aan den eindelijken val van Sebastopol te gelooven. Doch zelfs, wanneer het valt, zoo gaat hij voort, zal Engelands taak dan daarin bestaan, om uit eerzucht het oude stuk van Navarino en Kopenhagen nog eens uittevoeren? Dit is bijna niet denkbaar. Heeft de oorlog evenwel ten doel, den toekomstigen vrede van Europa, dan is met de inname van de Krim niets gewonnen. Veel gewigtiger zoude het geweest zijn, een Poolsch legioen op te rigten (Frankrijk heeft toch ook wel een vreemden legioen), en dit met de 12,000 man Franschen die naar Bomarsund gezonden werden, door Napier te Riga aan land te laten zetten, en van den anderen kant, te gelijktijdig met de Turken verbonden, uit de Vorstendommen door Bessarabie naar boven te dringen. Dan hadden de zaken anders gestaan. Oostenrijk zoude zich of rustig hebben moeten houden, of men had Hongarije en Italie tegen dat rijk moeten doen opstaan. In Engeland ziet men evenwel op hem (Kossuth), Mazzini en anderen met te veel trotschheid neder; men vergeet wat Poolsche boeren, met niets anders dan met zeissen gewapend, tegen Russische dragonders gedaan hebben; men vergeet dat de keizer der Franschen nog niet zoo lang geleden ook een arme vlugteling geweest is. Alliantien moet men niet volkeren en niet met sterfelijke menschen sluiten en de alliantie met Napoleon is nog lang geen verbond met Frankrijk. Met de versterkingen, die thans worden afgezonden is ook niet alles gedaan. Engeland heeft niet veel manschappen en Frankrijk kan al zijne soldaten niet buiten het land zenden, en de inwendige rust niet alleen aan de policie toevertrouwen. Oostenrijk is een steen des aanstoots en het moge gaan hoe het wil, Engeland heeft in dezen oorlog de hulp van Polen en Hongarije even zoo zeer noodig als de beide laatste Engelands ondersteuning. Men denke aan de geschiedenis der negen Sibillinische boeken. Deze boeken zijn: Polen. Reeds heeft men er drie geofferd. Engeland haaste zich de andere zes te koopen, anders kon het hem wel zoo gaan, dat hij voor de laatste den prijs van alle negen moest betalen.

Deze rede van Kossuth werd met aanhoudenden bijval aangehoord. De chartist Ernest Jones wilde daarna nog spreken, doch de meerderheid weigerde hem het woord te geven. De opschudding werd zeer groot. Met moeite gelukte het den president Jones van zijn voornemen af te brengen. Na Kossuth's rede was de meeting ten einde. Mazzini had zich wegens zijne afwezigheid laten verontschuldigen.

Nieuw ontdekte Brandstof.

In den jongsten tijd is kennis genomen van eene ontdekking, die voor de industrie van het grootste belang schijnt en waarop, naar het zich laat aanzien, de volle aandacht der gouvernementen, met be-

trekking tot de oorlogsstoomvaart, zich zal vestigen.

Na eene onvermoeide studie en werkzaamheid gedurende ongeveer een tiental jaren, is het aan den heer van Cutsem, van Neurdringen (Belgie), gelukt een middel te ontdekken, waarmede men uit steenkolengruis eene soort van steenkolen kan vervaardigen, van eene langere duurzaamheid in het vuur dan de gewone kolen.

Het middel, waarmede de ontdekker het kolengruis bewerkt, vindt men in den grond en is, volgens zijn gevoelen, schier over den geheelen aardbol aanwezig en heeft voor niets anders waarde.

Zie hier een uittreksel uit het procesverbaal, hetwelk door belanghebbenden is opgemaakt, nadat met de stoomboot Amicitia, No. 7, eene reis was gedaan, uitsluitend gestookt met steenkolen naar het geoctrooijeerde stelsel van den heer van Cutsem bewerkt of vermengd (door hem *Charbons* of *Eriquettes Solidifier* genoemd).

De Amicitia vertrok den 30sten November 1854, van Rotterdam met eene lading van 75,000 kilog. Zij volbragt de reis naar Antwerpen in 12 ure, met heel werk, en had in dien tijd gebruikt 3725 kgr. charbons solidifier. In denzelfden tijd gebruikt dezelfde boot aan Engelsche kolen 5725 kgr., hetgeen alzoo een voordeel oplevert gelijkstaande aan 35 pCt.

Dezelfde stoomboot vertrok den 2den December 1854, van Antwerpen naar Rotterdam, volbragt de reis (met heel werk) in 8 ure en het verbruik der charbons solidifier bedroeg 2647 kgr., terwijl in denzelfden tijd, altijd door hetzelfde stoomschip, aan Engelsche kolen 4500 kgr. gebruikt worden, zijnde derhalve ditmaal het voordeel nog grooter, als gelijkstaande aan 41 pCt.

Men heeft met deze steenkolen ook eene proef genomen op den spoorweg van Amsterdam naar Utrecht, waarvan het resultaat was, dat er ongeveer 50 pCt op de gewone coaks gewonnen werd.

Bij de ongemeene voordeelen die de ontdekking van den heer van Cutsem aanbiedt, moet nog in aanmerking komen, dat de naar zijn stelsel bereidde steenkolen, een helder witte vlam geven, schier geen rook vormen en volstrekt geen reuk verspreiden.

Het is te voorzien, dat de ontdekker, die thans reeds aan onderscheidene gouvernementen en vermogende industriëlen, zijn geheim heeft aangeboden, eene volslagen revolutie in de kolenmagazijnen brengen zal. Ofschoon het na zulke sprekende en solide bewijzen naauwelijks betwijfeld kan worden is het nogtans te hopen, dat men spoedig meer algemeen van de ontzaggelijke nuttigheid der ontdekking zich overtuige, omdat zij aan de industrie en zelfs aan het familie-leven enorme voordeelen belooft.

Gymnastiek.

Vraagt men, welke de bestemming is des menschelijken levens, wat het doel moet zijn, dat de mensch nimmer uit het oog verliezen mag, hetzij voor zichzelven, hetzij voor anderen, maar dat hij in alles, overal en onophoudelijk najagen moet, zal hij in waarheid en in den verhevensten zin des woords *mensch* zijn, — dan kan op die vraag slechts één antwoord gegeven worden. *Streven naar volmaaktheid*, naar de hoogst mogelijke volkomenheid van zijn wezen, en derhalve van alle eigenschappen en vermogens die tot zijne menschelijke natuur behooren, — ziedaar de bestemming des menschen. Zijn den mensch die eigenschappen en vermogens door zijnen schepper geschonken, en zijn deze uit hunnen aard voor ontwikkeling, voor toeneming, voor volmaking vatbaar, dan moet men daaruit besluiten, dat God wil, dat de mensch die eigenschappen en vermogens niet alleen bezitte, maar dat ze ook in hem tot hoogere ontwikkeling en volkomenheid zullen geraken. Daarom moet dan ook de mensch ze niet slechts waarderen als geschenken der hoogste wijsheid en liefde, maar de aankweeking, de ontwikkeling en volmaking daarvan tot de hoofdtaak zijns levens maken. Nog eens: volmaaktheid, de hoogst mogelijke volkomenheid van zijn wezen, van zijne geheele menschelijke natuur is het *doel* waarnaar de mensch streven moet; en is dat doel voor hem ook al nimmer te bereiken, toch voldoet hij reeds door dat *streven* aan zijne bestemming; — want in dat streven — mits het een krachtig en onafgebroken streven is — ligt reeds de hoogste volkomenheid der menschelijk natuur opgesloten.

Het is waar, wanneer men alle vermogens des menschen eerst in het afgetrokkene beschouwt en ze vervolgens met elkander vergelijkt, dan hebben ze eene zeer onderscheidene waarde. De zedelijke vermogens bezitten ongetwijfeld boven de bloot verstandelijke, deze boven de enkel ligchamelijke den voorrang. Een rein en vroom gemoed is kostbaarder dan het meest ontwikkelde verstand en de meest omvattende kennis; en iemand, wiens hoofd en hart welgesteld zijn, hoe slecht ontwikkeld naar het lichaam, hoe zwak en ziekelijk hij ook zijn moge, is verre verheven boven hem, van wien men geen ander goed zeggen kan, dan dat hij een welgemaakt, gezond, sterk en vlug ligchaam bezit. Het is dan ook zeker, dat men aan de aankweeking en volmaking van al die vermogens des te meer aandacht en zorg besteden moet, naar mate ze op zich zelve hoogere waarde bezitten. Maar, — en men lette toch vooral hierop, — hieruit volgt geenzins, dat het ons zou vrijstaan, de lagere vermogens, om ze zoo eens te noemen, om de hoogere te verwaarloozen, de verstandelijke b. v. om de zedelijke, of de ligchamelijke om deze beide. Neen! echt menschelijke ontwikkeling, zoo als God die wil, zoo als de natuur ons die voorschrijft, streven naar waarachtige volmaking eischt, dat de *geheele* mensch zich ontwikkele, niet eenzijdig, maar in *alle rigtingen*.

Daaruit alleen volgt dan reeds, waarop ik hier komen wilde, dat de mensch *verpligt* is ook voor de ontwikkeling en volmaking zijner ligchamelijke eigenschappen en vermogens, naauwgezet en onophoudelijk zorg te dragen. Maar er bestaat voor die verpligting nog eenen anderen grond. Er is tusschen het ligchaam en den geest een naauw, een allernaauwst verband. Beide werken wederkeerig op elkander in. De toestand des ligchaams vooral heeft in zeer hooge mate invloed op den toestand van den geest, en dus op de gesteldheid onzer verstandelijke en zedelijke eigenschappen. *Eene gezonde ziel in een gezond ligchaam* is eene uitspraak, die niettegenstaande de uitzonderingen, die zij toelaat, toch van oude tijden af tot nu toe voor waar en ontegensprekelijk gegolden heeft. Een krachtige en welgestelde geest huist bij voorkeur in een krachtig en welgesteld ligchaam. Zoo moet dan ook noodzakelijk de zorg voor het verkrijgen van zulk eene ligchaamsgesteldheid zeer veel bijdragen tot ontwikkeling en volmaking van de vermogens van den geest, en daarentegen de verwaarloozing van die zorg aan die hoogere menschelijke ontwikkeling de grootste schade doen. — Bovendien, het ligchaam is de dienaar van den geest; het moet ten uitvoer kunnen brengen wat de geest wil en beveelt. De mensch toch is geroepen tot een werkzaam leven; hij kan en mag niet in trage rust of in stille bespiegeling zijn leven hier op aarde doorbrengen; hij moet zich naar buiten openbaren; hij moet werken niet slechts voor zich zelven, maar ook voor anderen; een goed gebruik maken van zijne edelste vermogens, handelen, streven en strijden behoort onafscheidelijk tot het werk zijner volmaking.

Maar daartoe wordt dan ook vereischt, dat die dienaar des geestes, het ligchaam, niet alleen gezond, maar ook krachtig vlug, en vaardig zij.

Ik kan dit alles niet breedvoerig en in bijzonderheden ontwikkelen. Het is intusschen, dunkt mij, genoeg om duidelijk te maken, hoe groot de verpligting is die op den mensch rust, om met ernst en aanhoudend zorg te dragen voor den welstand zijns ligchaams en voor de ontwikkeling en volmaking zijner ligchamelijke vermogens, en aan welk een onverantwoordelijk verzuim zij zich schuldig maken, die hierin nalatig blijven, hetzij voor zich zelven, hetzij ten aanzien van hen, wier opleiding en ontwikkeling aan hunne zorgen zijn toevertrouwd. Bij een volk, dat nog op den laagsten trap van beschaving staat, zijn de hoedanigheden des ligchaams het meest in aanzien, en al betoont men zich niet geheel onverschillig omtrent verstandelijke en zedelijke eigenschappen, zoo staan deze toch altijd in de algemeene schatting lager dan ligchamelijke vermogens en vaardigheden, aan welke laatsten men ook trouwens in dien toestand der maatschappij de meeste behoefte bezit. Men streeft dan ook algemeen het meest naar den hoogst mogelijken trap van ontwikkeling dier vermogens en vaardigheden, bepaaldelijk van diegene, welke bij het ruwe en gevaarvolle dagelijksche leven het meest te stade komen; de opvoeding der jeugd is dan ook bijna zuiver ligchamelijk.

Naarmate de beschaving vooruitgaat, komen aan den eenen kant de eigenschappen des geestes meer in aanzien, dewijl men het helderder inziet, dat de hooge rang des menschen boven de dieren in zijne redelijkheid en zedelijkheid gelegen is, en dat ook zelfs bij het najagen van stoffelijke belangen de verstandige doorgaans het overwigt erlangt boven den sterken. Aan den anderen kant worden, ten gevolge van de allengs meer en meer ingevoerde verdeeling des arbeids, de aan de gewone bezigheden verbondene ligchaamsoefeningen, eenzijdiger, en de zich als van zelf aanbiedende gelegenheden tot algemeene ligchamelijke ontwikkeling zeldzamer. Het gevolg van dit alles is natuurlijk, dat men zich niet meer op het verkrijgen van ligchamelijke kracht, vlugheid, enz. toelegt, dan volstrekt noodig is, terwijl men bij de opvoeding zich meer uitsluitend de ontwikkeling der geestvermogens tot doel begint te stellen — hetgeen eindelijk op de algeheele verwaarloozing der ligchamelijke ontwikkeling uitloopt. De zorg voor het uiterlijk voorkomen en voor de gezondheid, dat is, voor het *niet ziek zijn*, ziedaar alles, waarin de zorg voor het ligchaam zich oplost.

Maar elk vergrijp tegen de wetten en eischen der natuur brengt zijne straf met zich. Zoo ook hier. Ik wil hier geen tafereel ophangen van de algemeene ligchaams verzwakking, van de groote vatbaarheid voor allerlei ziekten, van de slechte ontwikkeling en veelvuldige misvormingen, — en van het met dat alles gepaard gaande gebrek aan veerkracht des geestes, aan levenslust, aan moed, aan krachtig zedelijk en godsdienstig gevoel, welke de onvermijdelijke gevolgen zijn van zulk eene grove miskenning der wet: dat de *geheele* mensch, dus ook zijn ligchaam, ontwikkeld moet worden en geoefend en volmaakt.

Maar even als elk vergrijp tegen de natuur zijne straf medebrengt, zoo heeft ook veelal die straf, wanneer zij als het noodzakelijk gevolg van dat vergrijp erkend wordt, herstelling van dit laatste ten gevolge. Reeds lang hebben vooral de geneesheeren, aan wie uit den aard der zaak het kwaad en de oorzaken daarvan zich het meest moesten openbaren, daarop opmerkzaam zoeken te maken, en men begint in onze dagen meer algemeen dan vroeger in te zien, dat er aan de tot dusver gevolgde stelsels van opvoeding veel ontbreekt, en dat bepaaldelijk de ligchamelijke opvoeding en ontwikkeling al te zeer op den achtergrond zijn geschoven geworden, daar zij toch bij de opleiding der jeugd ten stelligste op den voorgrond staan moesten. Daarbij helt men er ook meer toe over om te erkennen, dat, al mogen ook op lateren leeftijd de aankweeking der hoogere vermogens hare eischen meer gebiedend doen gelden, evenwel de zorg voor het ligchaam ook dan het onderwerp van onze gezette bemoeijingen moet blijven uitmaken. Vinden deze denkbeelden *algemeen* ingang, en slaat men daarbij krachtig de handen aan het werk om het verzuimde te herstellen, dan kan en zal voorzeker eene betere toekomst het gevolg daarvan zijn.

Het is de Gezondheidsleer — in welke de ligchamelijke opvoeding begrepen is — die de middelen aan de hand geeft, niet alleen om bepaalde ziekten te voorkomen, maar ook om een gezond, krachtig, vlug en vaardig, met één woord, een welgesteld ligchaam te verkrijgen en tot in den hoogst mogelijken ouderdom te behouden. De gezondheidsleer is ongetwijfeld het voortreffelijkste deel der geneeskunde; reeds van ouds werd zij als zoodanig erkend, ofschoon men die waarheid in het leven zelf scheen te vergeten, en de geneeskunde alleen uitoefende als de kunst om ziekten te genezen. In onzen tijd wil men, en in ons

vaderland niet het minst, de gezondheidsleer den rang die haar toekomt, in het leven, in de maatschappij zien innemen. Niet alleen dat vele geneeskundigen zich met meer ernst op hare beoefening toeleggen, maar men tracht ook hare grondstellingen tot algemeen eigendom te maken; men vat die zamen in korte, voor ieder toegankelijke en bevattelijke geschriften, en wenscht ze zelfs reeds op de scholen aan de jeugd ingeprent te hebben.

Onder de middelen, die de gezondheidsleer voorschrijft ter bevordering van eene met de natuur overeenkomstige ontwikkeling des geheelen ligchaams, en om dat ligchaam krachtig en welgesteld te doen worden en blijven, is een der voornaamste en onmisbaarste: *oefening des ligchaams in al zijne deelen, door beweging.* En gemis hieraan is juist een der hoofdgebreken der hedendaagsche opvoeding en levenswijze. Wat de opvoeding betreft, zoolang men daarbij slechts uitsluitend of bijna uitsluitend de ontwikkeling des geestes op het oog heeft, zal zij met stilzitten verbonden zijn: stilzitten in de school, stilzitten bij de huisselijke voorbereiding, stilzitten eerst uit dwang en tegen de natuurlijke neiging des kinds, later uit neiging door gewoonte verkregen, — en waarvan de nadeelen door eene wandeling of een uurtje spelens niet kunnen worden vergoed. En wat onze geheele levenswijze aanbelangt, een groot aantal menschen vindt in het beroep, dat hen den ganschen dag bezig houdt, geene de minste of slechts eene zeer gebrekkige en eenzijdige gelegenheid tot ligchaamsoefening. Dit is zelfs bij de werkende klasse het geval. Landlieden, zeelieden, jagers, enz. zijn er in dit opzigt zeker het best aan toe; doch de onhandigheid, het gebrek aan vaardigheid, die deze veelal vertoonen, zoodra zij iets moeten verrigten, dat niet regtstreeks tot hunne dagelijksche bezigheden behoort, bewijzen, dat er ook bij hen aan eene behoorlijke ligchaamsoefening veel ontbreekt. Bij de vrouwen is dit alles in nog hoogere mate het geval, gelijk ik wel niet zal behoeven aan te toonen.

Hieruit, in verband met het vroegere gezegde, blijken twee zaken:

Vooreerst, de noodzakelijkheid om bij de opvoeding in het algemeen meer acht te slaan op de ontwikkeling en vorming des ligchaams, en om in het bijzonder ligchaamsoefening tot een bestanddeel der opvoeding te maken.

Ten tweede, de noodzakelijkheid om in het algemeen van ligchaamsoefening, waartoe in den tegenwoordigen toestand der maatschappij onze gewone bezigheden zelve ons geene of slechts gebrekkige gelegenheid verschaffen, opzettelijk werk te maken.

Aan de vervulling van deze behoefte voldoet de *Gymnastiek*, dat is de kunst, om het ligchaam te oefenen volgens eene op wetenschappelijke beginselen rustende methode. *(Wordt vervolgd.)*

Burgerlijke Stand.

Van den 2den tot den 8sten Februarij 1855, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 3den, Andries de Haan, 34 jaren, Jager. — Idem, Jan, zoon van Johannes Wouters en Grietje van Brink, 2 jaren en 6 maanden. — Den 4n., Jan Hendrik Albrecht, 52 jaren. — Idem, Raphael a Cohen, Echtg. van Johanna Maria Kleman, 59 jaren. — Den 5den, Tobias van Russel, 80 jaren. — Den 6den, Eduard, zoon van wijlen Antonie Otte en Huberta Verhaar, 1 jaar. — Den 7den, Rebecca Cornelia Pechel, 58 jaren.

Gedurende het 4e. kwartaal 1854 zijn alhier

Geboren: van het mannelijk geslacht 64, van het vrouwelijk 49, — te zamen 113 personen.

Levenloos Geboren: van het mannelijk geslacht 1, van het vrouwelijk geslacht 3, — te zamen 4.

Overleden: van het mannelijk geslacht 66, van het vrouwelijk 50, — te zamen 116.

Gehuwd 19 paren.

Gemanumitteerd: Van het mannelijk geslacht 37, van het vrouwelijk geslacht 51, — te zamen 88 personen.

Aangekomen 66 personen.

Vertrokken 30

Producten - Handel.

Bij inschrijving verkocht.

Suiker. Den 7den, 41 vaten van plant. *Nieuwhoop*, a 6,26 cent.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 9den dezer, de Eng. brik Pilgrim, kapt. Duncan Mac Killar, van St. John (Nw. Brunswick) laatst van Demerarij.

Uitgeklaard.

Den 8sten dezer, het schip *Antonie en Eugenie*, kapt. D. T. Lundt qq., naar Amsterdam, lading: 388 vaten Suiker 571,974 pond, 115 balen schoone Katoen 51,125 pond, 1 vat Arrowroot 153 pond, 4 vaten oud Koper 820 pond en 441 pond oud Lood. — Passagiers: Mej. de wed. R. Coppens en 2 minderj. kinderen.

Idem, de Eng. schoener *Lady of the Night*, kapt. G. Anderson, naar Demerarij, lading: 6 vaten Koorn 1,053 pond, 4 dito Arrowroot 585 p., 2 do. Sigaren 162 pond, 3 kippen Stokvisch, 1 oxh. Azijn, 13 roode kelders Genever, 6 manden Seltserwater, 5,000 Steenen, 1 kist ronde Kazen, en 2 kisten Roode wijn. — Passagiers: Mej. de Wed. Sowerbij en de Heeren J. Millar en A. Gudge.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Anna Maria Henrietta, kapt. Bos, adres bij Gisius & Co.

ADVERTENTIEN.

Bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd zijnde, worden tegen *Kontante Betaling*, te koop aangeboden:

40 VATEN SUIKER,

van Plantaadje *St. Barbara*,

om voor rekening en risico van den kooper, binnen 8 dagen van Plantagie te worden afgehaald.

Zullende de inschrijvings-billetten worden aangenomen ten kantore van G. C. B. Weissenbruch, tot **HEDEN MORGEN** ten 10 ure.

Paramaribo, den 10 *Februarij* 1855.

(2787)

VENDU

Op WOENSDAG den 14n. dezer, des morgens om 9 uur, ten pakhuize van de Heeren J. von Königslöw & d'Artenay, door den Vendumeester A. SALOMONS van:

WINKELWAREN, STUKGOEDEREN, enz.

(2509)

Riet Toppen,

te bekomen op Plant. *Wederzorg*, te bevragen ten kantore van

(2507) T. J. EIJKEN SLUIJTERS.

Elegante **BALKLEEDJES**, dames witte en zwarte satijnen en goudleeren SCHOENEN, dito zijden **KOUSEN**, do. en heeren GLACÉ **HANDSCHOENEN**,

Verkrijgbaar bij

(2281) D. C. MUNRO.

Paramaribo, den 9 *Februarij* 1855.

Suikervaten en ijzerbands *Hoepels*, p. p. en w. p. *PLANKEN*, Zweedsch en Hollandsch *Pik en Teer*, grof en fijn *Zout* in vaten, *PORTER*, *ALE* en Brabandsch *BIER* bij 't douzijn, Extra oude *MALVOISIE* en *PORTWIJN*, *PATENT OLIE* in pullen,

te bekomen bij

(2506) EDUARD KÖLLE.

Te bekomen bij

H. W. R. ELLIS:

Vermouth-, Absinthe-, Cherry-Cordial-, Madera-, Old-Cognac. Brittania THEE- en KOFFIJ *TREKPOTTEN*, *extra fijne* Scheermessen, Strijkleêren — *verzilverde* **BRILLEN** — Snuifdoozen — *zijden horologie KOORDEN en LINTEN* in soorten — Fantasie Schellen — Dames Werkdoosjes — fijne tanden Schuijers — Buffel-, Elastic- en Ivoor Kammen — DAMES **ARMBANDJES** — Scheerspiegels, etc.

Voorts: Een partijtje *fijne*

PARFUMERIEN.

Woonplaats: *Joden Breê straat* La. C No. 69. [2786]

Te Houtmarkt van **WM. SHIELDS** is thans wederom ruim voorzien van Wane-PLATEN, 1 en 1½ duims Wane en Kopie PLANKEN, vierkant *HOUT*, etc. etc. (2508)

De PILLEN van HOLLOWAY, *hebben weder zware zinkingen doen genezen.*

Uittreksel uit eenen brief van den heer Willem Davies, te Salford, Regentroad No. 36, gedagteekend 12 April 1853. Aan den professor Hollowaij: Mijnheer! Sedert eenige maanden leed ik aan zinkingen in alle ledematen. Ik gebruikte alle bedenkelijke hulpmiddelen, zonder eenig goed gevolg. Ten laatste werden mij uwe Pillen aanbevolen, door welke ik dadelijk verligting gevoelde, en alvorens ik de tweede doos had gebruikt, was ik genezen en bevind mij thans volmaakt wel." De heer Whitaker, droogist aldaar, kan het boven aangehaalde betuigen.

Deze **PILLEN** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. de Vries, aan de *Zwartenhovenbrug straat* a 1, *f* 3 en *f* 5. (2130)

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**